

0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%B4.%20%D1%80%D0%BE%D
0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83.PDF

СКИБА Іван,

*кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії
Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного
авіаційного університету, м. Київ*

СПЕЦИФІКА КОМУНІКАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Відомий американський теоретик комунікації Вілбур Шрамм свого часу справедливо писав: «Комунікація (принаймні, людська комунікація) – це те, що здійснюється людьми. Сама по собі, без людей – вона не існує. У ній немає нічого магічного, крім того, що в неї вкладають люди, вступаючи в комунікаційні зв'язки. У повідомленні немає іншого змісту, крім того, що в нього вклали люди. У такий спосіб, той, хто вивчає комунікацію, вивчає людей, які вступають у відносини один з одним, зі своїми групами, організаціями та суспільством загалом. Вони впливають один на одного, інформують одних і є поінформованими з боку інших, навчають одних та навчаються в інших, розважають одних та розважаються завдяки зусиллям інших за допомогою певних знаків, що існують незалежно від кожного з них. Щоб зрозуміти процес людської комунікації, необхідно зрозуміти, як люди спілкуються між собою» (Schramm 1971). Іншими словами, тут ідеться про те, що комунікація є такою сферою, яка забезпечує можливість та визначає способи реалізації комунікативної активності людей шляхом певних комунікативних процесів.

Включення в ті чи інші комунікативні процеси визначається соціальними функціями людей, їхнім становищем у системі суспільних та виробничих відносин, роллю в тій чи іншій спільності

людей, писаними та неписаними правилами, що склалися в суспільстві, моральними, правовими нормами тощо.

Визначаючи місце комунікативної активності в системі соціальних активностей людини, дослідники розглядають певну систему, що складається з трьох елементів: провідної активності (політичної, громадянської чи професійної); власне комунікативної активності, яка спрямовує дії та енергію особистості на пошук зв'язків, контактів, що є необхідними для реалізації провідної активності; інформаційної активності (в сучасних умовах вона перетворюється на медіоактивність), що скеровує дії індивіда на пошук (чи виробництво) необхідної інформації (у тому числі й у медіасфері).

Комунікативну активність можна розуміти і ширше. В такому випадку вона буде тотожною соціальної активності взагалі. Активність людини набуває особливого значення як найважливіша якість особистості, що здатна змінювати навколишню дійсність згідно з власними потребами, поглядами, цілями. В такому випадку активність виступає як ступінь прояву можливостей та здібностей людини, передусім, як члена соціуму, стійке активне ставлення особистості до окремих спільнот чи суспільства загалом і відображає перетворення особистості з об'єкта на суб'єкт суспільних відносин.

Ступінь соціальної активності можна визначити, зіставляючи певні властивості суб'єктів, зокрема, такі як: соціальна мобільність; різноманітність способів та сфер в якій реалізується соціальна активність; усвідомлення здійснюваних дій, особливо таких, які набувають суспільно значимого характеру; використання досвіду інших суб'єктів із метою розширення обсягу та посилення інтенсивності перетворюючої діяльності; залучення сил інших суб'єктів задля досягнення суспільно значимих цілей; наявність творчого потенціалу, що здатен забезпечити генерацію нових способів перетворення природи та суспільних відносин.

Список використаних джерел та літератури:

1. Schramm, Wilbur. 1971. The Nature of Communication Between Humans // Process of Effects of Mass Communication / Rev. ed. by Wilbur Schramm and Donald F. Roberts. – Urbana.

СКИБА Оксана,

*кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії
Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного
авіаційного університету, м. Київ*

**СПІВВІДНОШЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ІНДИВІДУАЛЬНОГО
У НАУКОВОМУ ПІЗНАННІ**

На початку третього тисячоліття наукове знання отримує особливий статус і якісно видозмінює життя суспільства за допомогою інформаційних технологій, які і були створені на його основі. Сучасна наука в багатьох аспектах сильно відрізняється від науки, яка існувала ще півстоліття тому. За допомогою інформаційних технологій у науково-дослідний процес для розв'язання поставленої проблеми можуть залучатися сотні тисяч людей у всьому світі, що в значній мірі визначає пріоритетні напрями розвитку науки та тенденції розвитку суспільства.

Сьогодні наука постає перед нами не лише як система знань, а й як специфічна форма духовної діяльності людини, внаслідок якої виникають нові форми науки, утворюються великі науково-дослідницькі колективи, члени яких віддалені географічно на тисячі кілометрів. Саме високий рівень розвитку сучасних інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє вченим швидко обмінюватися інформацією в режимі онлайн, поглиблювати базові знання, використовувати у роботі нові методи і прийоми дослідження тощо. Сучасні вчені відзначають важливість урахування соціокультурного аспекту наукових досліджень, змінюють ставлення до ненаукових